

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJ

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 100 fillér.
Megjelenik minden vasárnap.

Főszerkesztő: **Fintha Dezső**
Felelős szerkesztő: **Székely Miklós**
Főmunkatárs: **Illgner I. Béla**

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

HEVESEN, a könyvnyomdában.
Kéziratok vissza nem adtnak

A városháza kiépítéséről.

Iskola ügyünkről szóló cikkünkben említettük, hogy államosítás esetén a lakosság nagy zöme felszabadulván a reá súlyosan nehezülő felekezeti teher alól, az itt plusban maradó 15–16% felhasználható lenne egyéb kulturális kérdések megoldásához.

Miután pedig ezen közteljesítés apadás ott okoz jól eső megkönnyebülést, ahol ezen kulturális kérdések megoldásánál találkozunk bizonyos idegenkedéssel, remélhető volna, hogy könnyű munkával tehetne nagy lépést községünk fejlődésében.

Amikor anyagi áldozatokkal járó intézményeket akarunk létesíteni, első sorban minden lehető meg kell ragadni ahhoz, hogy vagy maga az intézmény hozza jövedelmül a befektetés terhére, vagy ennek hiányában a község egyéb jövedelmét hajtó vagyona, vagy javadalmának hozoma fokoztassék.

Sajnos, községünk életében vajmi kevés mód kínálkozik arra, hogy a jelenben levő vagyona vagy javadalmának jövedelme számbavehetően szaporíttassék.

E sorok írója vetette fel a múlt év folyamán azt az eszmét,

hogy tisztán üzleti szempontokat tartva szem előtt, célszerű volna a község háza alsó épületének illetve telkének nagyobb szabású terv szerint való felépítése. Látna azt, hogy községünkben úgy a magánlakások, mint az üzlethelyiségek iránt határozottan szükségleti irány állapítható még a gyors tempóban haladó magas árak mellett is, a valószínűség a terv keresztül vitelére biztat.

Az eszme a képviselőtestületben is tetszésre talált. A kérdés mikénti megoldását komoly megfontolás tárgyává tette. Hogy ezen

Régi udvarházunk.

Régi udvarházunk kandallós szobája,
Az én álmaimnak legdrágább tanyája.
Vissza száll a lelke messze — messze
[múltba.
Itthon vagyok megint, gyermek vagyok újra.

... Havas téli est van, tombol a hideg szél,
Édes anyám itt benn tündéreként mesél;
Majd kis kezeimet imára kulesolja,
Imádkozó számat százszor megcsókolja:

Kis ágyamba fektet, felhuzza a rácsot,
Igéj reggelihez, puha kalácsot.
A fejem alatt még igazít a párnán...
Édes szelíd arcát mintha most is látán.

Amióta onnan kizavart az élet,
Nem akadt számomra puha, meleg testek;
Az én életemnek nem akadt hű párja,
Egyedül bolyongok, árva vagyok, árva!

Régi udvarházunk kandallós szobája,
Hogyne lenne nekem az emléke drága!
Ott vett édes anyám ölelő karjára,
Ott borultam sírva a koporsójára.

Grigássy Jánosné.

Tembár Márton

béresgazda naplójából.

Hallgassunk csak egy esepet . . . .

No hát jó mongyák, hogy mentü
jobb az ember, antu rosszabb némelyik
embernek.

Ugy esett a sor, hogy levágtuk a
kis bornyút a Csákó fiát. Mondom együnk
e' kis friss húst. Hát hogy sokallottam,
azt tanátam mondani az anyukaak, hogy
annának tán át a szomszédoknak is e' pár
fontot, mer' mán rég nyaggat érte.

Nem bánta oszt.

Mikor átviszek neki tíz fontot, hát
aszongya, esont van-e benne? Mondom,
hát hun látott olyan bornyut akibe esont
nincs?

Aszongya, ő neki olyan kellett volna
Jó-jó mondom, hászen van olyan
bornyú is akibe esont nincs, hanem annak
nem tehen az anyja, hanem bor, vagy pá-
lyinka.

Nem szót oszt többet.

Ahogy aminap kimenek az istállóba
jelenti az elsőbérés, hogy, aszongya, a
Pirók nászuram marógyi,
Mondom, mi lelte?

Aszongya, pólyikája van.

Mi a ménkü;-hászen nem látszott
rajta? Hát oszt ki az apja Pólikának?

Aszongya nincs annak apja, csak az
a baja, hogyrég nem vót a kazal tövibe.

Ugy!! Akkor kolyika lessz a' te bi-
valybornyú.

Délbe oszt me' néztem nászuramot,
Mondom mi baj nászuram; tán lágy van
nála?

A szongya tuggya a ménkü, csakhogy
nagyon rosszú vagyok.

No mondom várjon csak kend e'
esepet.

Kimenek oszt az istállóba mondom
két pubanes ide e hozzám!

Gyütt oszt a Náci, meg a Zsiga gyerek
Csinályatok csak egy-egy jó szalma-

csutakot! Aszongyák minek a' Marezi
bátyám?

Mondom, ne esácsogj hanem csinál-
játok; oszt gyertek velem.

Hasmánt fektettem oszt nászuramot.

No most esutakolyátok csak jó végig
a girineit!

tervezetés azótalányegesen előbre nem jutott, annak egyedüli oka a mult évben beállott külpolitikai viszonyok, a pénznek évtizedek óta nem tapasztalt drágasága. Ez nem csak tervezetésben levő terveket, de más a megoldásra küszöbén és munkában levőket is megállította.

Amint azonban itt is megjön a tavasz, remélhető, hogy ez az eszme, haladni fog a megvalósulás felé. Ennek megvalósítása azonban sok gondot okoz. A számításnak pontosnak kell lenni. A legnagyobb valószínűség adatai alapján a végeredményül plusnak kell kijönni. De várható is. Kereskedőink egyrésze saját házában lakik, de üzlete bérelt helyiségben van, egyrésze mindkét szükségletét bérbevévés útján elégíti ki. csak igen csekély azok száma akik ezeket tulajdonukban megtalálják, bár ez utóbbiak is sokkal szívesebben fordítanak üzletük forgó tőkájébe azon összeget, amit házvétel, vagy építés költségébe fektet kényszerítő körülmények hatása alatt, mert megfelelő helyiséget bérbe vétel útján nem nyerhettek. Ha azonban egy a modern viszonyoknak megfelelő s alkalmas helyiséget felkínáló bérház állna rendelkezésükre, meg vagyunk győződve, hogy lényegesen magasabb árak mellett is megfizetnék kényelmüket különösen akkor, ha magánlakásuk és üzlethelyiségük ugyanazon épületekben lenne.

Hát ahogy végig lökik rajta a esutakot, elkezd ám a nászuram káronkodni amugy istenesen.

Mondom, ne engegyetek neki csak esutakolyátok meg emberü. Hát oszt, hogy az apám istene körü járt nászuram, oda szótam, hogy hagyátok ott no, ha a jó se kell neki.

Ott hattuk oszt.

Mustra ökröt vittünk a kolokányosi hizlalóba. Aszongya az írnek úr, hogy ott legyen oszt...

Mondom, hát én, meg a két béres kutya?

Arra oszt nem szót többet.

Hogy me' hót a Rózi ángyom kis fia, hát én jártam el a temetési alkalmatosságba.

De biztosítva látnánk a felépítendő bérház magánlakásainak igénybe vételét, ha tekintjük a községünkben levő hivatalok tisztviselőinek nagy számát, akiknek 80%-a bérben lakik, de lakása nem megfelelő állásának. Ezen utóbbi állításom hivatalosan is megállapított akkor, midőn az állami tisztviselők lakbér rendezése és osztályba sorozása eszközöltetett.

A fejlődés szépészeti szempontjából is községünk központjában állna egy hatalmas, imponáló középület! S ha népiskola ügyünket csakugyan az állam venné gondozásába a tervbe vett decentralizálás folytán még további 3-4 modern középülettel lennének diszitve, külsőleg is felvenné községünk a képét a régen hangoztatott villanyvilágításhoz!

Ily képeket látva magunk előtt, meg hozná tőkéseink kedvét is arra, hogy házaik építését modern városi jellegben fejlesszék.

Ha tehát a községnek ezen tervbe vett üzletszerű építkezése hasznóhajtólag lesz keresztülvihető, csekély anyagi áldozattal lesz létesíthető a villanyvilágítás is.

Szerintünk a villanyvilágítást — valamelyes iparvállalat nélkül — ma még létesíteni egy kevésbé korai, mert tisztán kényelmi tekintetektől nagy anyagi áldozatot kellene hozni a szorosán értelmezett köznek. De, ha a nagy közönség igazán elodázhatlan szükségét érzi, a közvilágítás célszerű

Ahogy a papná' vagyok, aszongya a pap; hogy köpönyeget vegyen e magára, vagy kis inget.

Mondom, hát jó lesz, ha mán bundája nem vóna a köpönyeg, mer' rettentő eudar idő van odaki.

De mondem, megkövetem, ha mán megkérdezte a kisinget, hát gatyát vesze magára, mer az is dukál a magyar emberre. —

Nevette oszt, aszongya, no kendnek se nyó' be a feje lágya még vénségire se.

Me' haraguttam oszt, — mondom, — a mán fő úr értek én a szóho' jobban, mint az egész váptalan.

— Hát nem kilókött a bázbu'!

Maj' elmondom a többit másszor.

Tembár Márton.

megoldásának, úgy minden igyekezetünkkel rajta leszünk, hogy ezen kérdés, mint általános köz-kivánatszerű szükséglet — kielégítettessék. F.

Levél a felelőshöz,

Salve magister! Gyorsabb a hír a nyíl röptinél és fájóbb a nyíl ütötte sebnél. Add át üdvözlétem első sorban is Circulus Viti-osus Barrynak, ki egészségedre féltő gonddal vigyázott és visszaadott Téged a hitelezői és fiscoális karnak. —

Az én aggodalmam nagyobb volt mindegyikénél, mert hisz a a vérség köteléke is fűz hozzád, de hozzád fűz a baráti szeretet láncza is. Hálát adok az Istennek, hogy a szilaj mén rugása nem ért nemesebb részt, mint a fejedet s betegséged nem volt nagy ideig tartó, de anyagi javaidat is félttem és kérdelem, hogy pácienseid már csak rugással honorálnak?

Gondolom, hogy Tusculanum feketé népe, volt kedvenceid a eitherasok is imádkoztak felgyógyulásodért, mert míg gyöngykedő voltál; hijjával voltak az előttük oly kedves „juhtestnek” és „esett sertés” húsának.

Gyógyulásod örömeire áldozz óh Magister százlovas hekatombét — hisz ha akarsz több is telik tőled.

Hallom, hogy Aputius (parvus minor) vállára vette az úti iszákot. Attika földjéről való volt ő, hol élecel izesitik az ételt. Távozását fájjaljuk mindannyian, kik szerettük őt s akik a vidámságnak nagy kedvelői vagyunk. A szőke szlávok kopár földje ad neki most új hazát, hol zord szél jó a bozontos fák mögül és ahol hűvösebbek az emberek is. De ott hosszabb a tél is és éh-esikaszk ordít az erdők havén, tehát vadászhoz méltóbb föld a szlávok földje; de a lónevelő Argos gazdája mindig örömmel látja az elszakadt fiut, a látor ijjaszt és a kedvene élecelő.

Nagy idők, kis emberek! Pedig hát: de Gustibusz non est disputandum. Ugy látom Tusculanum sem tudja lerázni nyakáról a jármot. Hatalmat adtatok egy méltatlan kezébe, aki, úgy mondják önzetlen szolgája a közügyeknek. Korántsem! Emlékezzünk csak apáink elbeszéléseire, hogy valamikor ő seperte a forum földjét — seprővel, most is ő seperi a fórum földjét ékes szavakkal — és azért éppen úgy hajdan, mint most hetivásár után megkapja a fogadatlan prókátort illető fizetést. —

Nálatok a „zöld”-ben gondolom vig már az élet; a germán földön készített árpa lét szívja magába a fogékony kedély.

Én most a vizet dícsérem, mert nem dícsérhetek mást, mert földi javakkal nem láttak el az Istenek. Különb is most legiok járnak itt Róma utcáin s tündöklük a nap a rézsisakok éreén. — Keserűség forr a koldus szívek mélyén s aggódva nézek a rendkívüli dolgokkal terhes jövődő elébe. Sem ezüst, sem arany nem forog a köznép kezén, joggal kiáltok tehát fel: Bár a te kezeden sok foroghatna, így az én kezembe egy kevés juthatna. Érts meg és ég veled Magister! Üdvözlöm mindazokat, akiket én szeretek s akik engem szeretnek. Servus! Az Istenek áldását kéri rád honfi társad

Pouly Fils.

HIREK.

Eljegyzés. Braun Mariska kisasszonyt, Braun Sándor ur k. leányát eljegyezte Klár Jenő ur földbirtokos Nyíregyházáról.

Tartalékos katonák gyámolnélküli családtagjainak segélyezése. A m. kir. honvédelmi miniszter 2702/eln. 24. sz. a. kiadott körrendelete értelmében a minisztérium elhatározta, hogy az 1888. XVIII. t. cz. illetve az 1912. évi XXX. t. cz. 43 §-a, 3. pontja és az 1912. évi XXXI. t. cz. 8 § 3. pontja alapján az 1912-13. évben tényleges (kivételes) katonai szolgálatra behívott illetve visszatartott hadseregbeli (haditengerészeti) és honvédségi nem tényleges állományú legénység gyámol nélkül maradt családtagjai összeírassanak és segélyben részesítenek. Ezen összeírást városokban a katonai ügyosztályok, községekben az előjáróságok teljesítik. —

Heves községben az összeírás végett f. év márcz. hó 18. áig lehet jelentkezni a községháza közigazgatási irodájában. —

A husárok esése. Mészárosaink elhatározták, hogy a borjúhús árát 1 kor. 80 fillérről 1 kor. 60 fillérré szállítják le.

Összeégett gyermek. Pusztá-Hatházon egy három éves gyermek Ollári István gyufával játszadozott. A gyufától a kis fiu ruhája meggyuladt és súlyos égési sebeket szenvedett.

Nagy tűz Tarnaszentmiklóson. F. hó. 28-án éjjeli 11 órakor eddig ismeretlen módon kigyuladt a szentmiklósi plebániái istálló. A csakhamar kivonult tűzoltóság Duttkay Dezső parancsnok vezetése alatt hozzáfogott, hogy az aránylag elég nagy szelvérszben megakadályozzák a tűz tovaterjedését, helyesebben mondva az ugyanis igen sűrűn épített község teljes leégését. A szél hamarosan átvitte a szikrákat a közelben levő fészere, kocsiszínre is, ezek is teljesen leégtek, de a tűz martaléka lett egy kazal szőna és egy kazal szalma is.

Iszonyu munkával küzködve már-már alig lehetett fékezni a romboló elem pusztítását amikor megjelent Horváth Endre jegyző és így aztán az ő és a parancsnok vállvetett munkájuk és tűzoltói szaktudásuk nagynehezen meghozta azt az eredményt, hogy éjjel 3-óra tájban sikerült a tüzet localizálni. Üdvözljük Horváth Bandi btesit és gratulálunk Tarnaszentmiklós községének, hogy olyan jegyzője van, aki nemcsak szellemi tehetségével, hanem testi munkájával is teljes odaadással akar és tud is segíteni, akkor és ott, amikor és ahol kell. — A kár biztosítás révén kis részben megtérül. —

Betörés. Mult heti számokban hírt adtunk arról a betörésről, amelyet Váhl Lajos és Körtvélyessy Pál kárára elkövettek. A helybeli esendőségeknek sikerült a tettest kinyomozni **Gotgovszky Sándor** (József) galíciai illetőségű géplakatos személyében, ki is Besenyei Sándor helybeli gépműhelyében volt alkalmazva. A tettes megneszelte, hogy a gyanu reá háránlik, ruháinak hátrahagyásával megszökött. — A lopott dolgok egyrészt ruhái között megtalálták. Kézrekerítése végett a nyomozás folyamatban van.

Az iskolák a tüdőbetegekért. A József királyi herceg szanatórium egyesület szép felhívást intézett városunk tanítószolgálatához, melyben a következőket mondja. Mint a tavasz első hírnöke, száll évről-évre az egyesület felhívása az iskolákhoz, kérve, hogy álljanak szolgálatába a szegény szenvedő tüdőbeteg segítésének. Őszinte vágyunk, leghőbb óhajunk, hogy kedves legyen a mi tavaszi esdeklő kérésünk is, mint az első fecske megpillantása és mindenki, akihez eljut ez a kérés szó, érezze azt a szent kötelességet, amely a közjó ápolása terén minden emberrel közös. A József kir. herceg Szanatórium Egyesület nagy elszántsággal, emberfeletti munkássággal immár 10 esztendőnél több idő óta áll oda gátnak a kór pusztító áradata elé s építi nagy védelmi műveit: a gyulai József Szanatóriumot, a debreceni Augustina Szanatóriumot, a marosvásárhelyi, hatvani, lövai, kassai, érsekújvári, nagykanizsai, békéscsabai, nagyszőlősi eperjesi és dévai tüdőbeteg gondozó intézeteket. Ez intézmények jótéteményeit élvezik az ország minden részén, azért kéri az Egyesület a mi tanítószolgálatunkat, hogy március 17 és 29-ike között tartsanak iskolai gyűjtést, melyet a közoktatásügyi miniszter meleg leirattal színtén kér. A gyűjtött összeget küldjék be az Egyesületnek (Budapest IV., Sütő-utca 6). Megvagyunk győződve arról, hogy a szép felhívásnak meg lesz a maga fogamatja és a mi iskoláinkban is szép-sikerű gyűjtést rendeznek, amit már hálaból is megtehet a tanítószolgálat, hiszen az Egyesület gyógyintézetében 283 tanító és tanítónő talált eddig halálos bajában gyógyulást. Mindnyájan egyért és egy mindnyájáért!

Az álormester. Köpeniki mintára tervezte s részben véghez is vitte csalásait Loháti József hevesi illetőségű tűzörki is őrmesteri egyenruhában Heves és Borsod vármegyék több községeit látogatta meg szalmavétel ürügye alatt s e címen több gazdától közbenjárás költségek fejében kisebb-nagyobb összegeket csalt ki. De

nem irtózott az „őrmester ur“ a lopástól sem, elvitt az lőszerszámot s egyéb el-emelhető ingóságokat is, amíg a vámosgyörki esendőség elfogta s zártkörű társaságba helyezte.

Késelés. A szomszédos Átány községben békésen haza felé igyekezett **Barna Károly** átányi lakos amikor is hátulról orozva eddig ismeretlen tettes késsel hátba szurta s életveszélyes sebet ejtett — A tettes kiderítése végett a nyomozás erőlyesen folyamatba tétetett.

3288. tk. 912.

Sas László és nejének önkéntes ingatlan árverési ügyében

Árverési feltételek.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át azaz 100 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, mely összeg vevő részéről bent marad, ki is tartozik azt a vételár 10%-áig nyomban kiegészíteni, mert különben ígéretek figyelembe nem vétetik és ők maguk a nyomban folytatandó árverésből kizáratnak.

Vevő tartozik a vételárat három egyenlő részletben és pedig; egyharmadát az árverés jogerőre emelkedésének napjától számított 15 nap alatt; egyharmadát ugyanazon napjól számított 30 nap alatt; egyharmadát ugyanazon naptól számított 60 nap alatt; mindenik részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal a hevesi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál a 39425. J. M. 881. sz. rendeletben körülírt módon lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverés jogerejüvé váltával az utóajánlatra nézve a törvény által előírt 15 napi határidő elteltével, amennyiben utóajánlat nem tétetik, a vevő tényleg birtokba lép s részére a vételi bizonyítvány hivatalból fog kiadatni.

Vevő az épületeket tűzkár ellen biztosítani köteles.

A vétel után járó illetéket, valamint a birtokba lépés napjától a birtok után járó közterheket vevő viseli.

A vételár teljes befizetésével a megvett ingatlan tulajdonjoga hivatalból fog átíratni.

Ha az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tette, bármelyik érdekelt fél kérelmére ellene az új árverés az ő költségére és veszélyére az 1881. évi LX. t-c. 185. 186. §-ai alapján és az ebben meghatározott szabályok alkalmazásával elfog rendeltetni.

Az ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Heves, 1912. december 12-én.

König s. k.
kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Orosz Mihály
tkv. vezető.

(P. H.)

Előfizetési felhívás.

A „Heves és vidéke“ 13-ik évfolyamára ezennel előfizetést nyit, s felkérjük a n. é. olvasóközönséget, hogy lapunkat b. előfizetéseikkel támogatni sziveskedjenek.

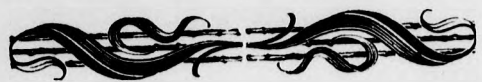
Az előfizetési díjak:

1 évre . . . . . 8 kor.

1/2 „ . . . . . 4 „

1/4 „ . . . . . 2 „

mely összegek a „Heves és vidéke“ kiadóhivatalába küldendők be.

Imakönyvek

us választékban kaphatók
könyvnyomdánkban.

Eladó ház.

A Dr Barabás-féle ház mellett elterülő beltelek és ház 1374 □-öl, szabadkézből eladó Eladási feltételeket lehet tudni a tulajdonosnál.

Vetőmagnak árpa.

Első rendű egyszer termett Hanna árpa 22 korona mázsánkénti árban a Braun Sándor hevesi központi gazdaságában kapható

Besenyei Sándor gépész házában háromszobás utczeni lakás kiadó.

Hirdetéseket

	legolesóbban	
	: felvesz a :	
kiadóhivatal.		

Adler J. könyvnyomdája és könyvkötészete

Hevesen. Fő utca 610.

Könyvnyomdában, mely a modern kor igényeihez teljesen megfelelően van berendezve, izléses kivitelben, jutányos árak mellett készülnek heti és havi folyóiratok, alapszabályok, zárszámadások, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, körlevelek, levélborítékok, számlák, levélfejek, falragaszok, bái és menyegzői meghívók, eljegyzési kártyák, étlapok, táncrendek, névjegyek, gyászlapok stb. nyomdai szakba vágó nyomtatványok.

Könyvkötészetemben elvállalok minden e szakmába vágó munkák csinos és izléses kivitelben való elkészítését, — valamint dobozokat is — hivatalos kezelési könyvek a megrendelés napján készülnek el. Raktáron tartok **katholikus** és **református imakönyveket** papir, vászon, bőr, chagrén, párnázott borju- és achátbőr imitatio és valódi esontkötésben eredeti könyvkiadói árban. Bármely kiadó által kiadott könyv beszerzését elvállalom.

Községi, körjegyzői és ügyvédi nyomtatványok állandó nagy raktára.

Ujdonság: Husvét- és bármily levelezőlapokban nagy választék.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.